

KOROWO
NOWYBUCKI

Wanda

Legendarna księżniczka, córka Kraka. Miała odebrać sobie życie, bo nie chciała, aby w wyniku małżeństwa jej świetnie prosperujące państwo wpadło w ręce niemieckiego księcia. Postać wymyślona najprawdopodobniej przez kronikarza Wincentego Kadłubka, choć najnowsza teoria głosi, że legenda o księżniczce Wiślan powstała pod koniec XIV w. Spreparować ją mieli panowie krakowscy, którzy nie chcieli dopuścić do małżeństwa króla Polski Jadwigi Andegaweńskiej z Wilhelmem Habsburgiem. Ostatecznie Jadwiga poślubiła litewskiego Jagiełłę. Prosta historyjka o polskiej księżniczce, która wołała śmierć w nurcie Wisły od ślubu z Niemcem, ponownie trafiła na podatny grunt w czasach

zaborów. Jan Matejko, właściciel majątku ziemskiego i dworku w Krzesławicach, często bywał na najwyższym wzniesieniu okolicy – Kopcu Wandy. Według legendy to tu miała być pochowana księżniczka, której ciało okoliczni mieszkańcy wyłowili z nurtów Wisły. Malarz postanowił przypomnieć historię odwiecznej walki Polaków z Niemcami, a jej symbolem miała stać się Wanda. Zaprojektował pomnik w formie orła, który od końca XIX w. stoi na szczycie wzniesienia. Miejsce to zainspirowało także Cypriana Norwida, który po wizycie w tym miejscu napisał dramat „Wanda”. W rzeczywistości sam kopiec to konstrukcja z ziemi i drewna wykonana przez Słowian, datowana na VIII/IX w. n.e. - najstarszy zabytek w tej części Krakowa, świadczący o ich wielowiekowej historii. Nazwę od niego wzięła położna nieopodal wieś Mogiła. Swoją nazwę zawdzięczają Wandzie również inne miejsca w Nowej Hucie: pierwsze osiedle, którego budowa rozpoczęła się w dniu imienin Wandy 23 czerwca 1949 r., dom handlowy, klub sportowy czy most na Wiśle w Mogile.

© Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

© Paweł Jagło / tekst

© Róża Kolecka, Anna Gotfryd-Kolecka / rysunek

[Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych 3.0 Polska.](#)

*Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski
w Warszawie w ramach Programu „Patriotyzm Jutra”.*